

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΜΕΣΣΟΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ)

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΑΣΗ
Σάββα Αγουρίδη

ΧΑΦ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΕΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. ΚΑΙ ΦΑΧ: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 25 Ι Ο Υ Ν Ι Ο Υ 2017

- ✿ Απόδοσις τοῦ γενεσίου τοῦ Προδροῦμου.
- ✿ Φεβρωνίας ὀσιομάρτυρος (304).
- ✿ Ὁρεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.
- ✿ Μνήμη πάντων τῶν Νεομαρτύρων.

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΑΣΗ

Ἡ σημερινή ευαγγελική περικοπή, ἀπὸ το κείμενο του ευαγγελιστῆ Ματθαίου, ἀνήκει στην ἐπὶ του Ὁρους Ομιλία του Ἰησοῦ. Το ἐρώτημα που θέτει εἶναι: Ἐχετε καθαρή πνευματικὴ ὄραση, για να βλέπετε τα πράγματα σωστά;

Του σημαντικότετου αὐτοῦ ἐρωτήματος προηγείται στη συνάφεια η προτροπή του Ἰησοῦ να ἀποφεύγουμε τη συσσώρευση υλικῶν αγαθῶν, να πουλάμε την ψυχή μας για το θησαυρισμὸ υλικῶν αγαθῶν, γιατί πρόκειται στην πραγματικότητα για χαμένο κόπο, αφού τελικὰ ὀδηγεῖ στην ἀπώλεια του εαυτοῦ μας. Ακολουθεῖ τη σημερινή περικοπή η προτροπή του Ἰησοῦ να ἀποφύγουμε το διπλὸ παιχνίδι και με τον Θεὸ και με τον Μαμωνά, γιατί αὐτὰ τα δύο δεν πάνε ποτέ μαζί. Πρόκειται για τραγικὴ ἀυταπάτη πως αὐτὰ τα δύο εἶναι δυνατόν να συμβιώσουν. Αλλὰ τόσο ο θησαυρισμὸς και η συγκέντρωση πλούτου, που προηγείται της σημερινῆς περικοπῆς, ὅσο και η πλάνη ὅτι Θεὸς και πλουτισμὸς μποροῦν να ταιριάζουν μαζί, που ἐπεται, ἔχουν ἀμεση ἐξάρτηση ἀπὸ το λόγιο του Ἰησοῦ που η σημερινή ευαγγελικὴ περικοπή, με συντομία και ἀπλότητα ἀλλὰ και με ἀξεπέραστο βάθος, ἐκφράζει μέσα ἀπὸ δύο στίχους του Ευαγγελίου (στ. 22-23) που ἀκούσαμε σήμερα: ὅλα δηλαδὴ ἐξαρτῶνται ἀπὸ κάποια ἐσωτερικὴ ὄραση των πραγμάτων που διαθέτει ἢ δεν διαθέτει ο ἄνθρωπος. Εὰν διαθέτει τη σωστὴ ὄραση, η σχέση του με την πραγματικότητα εἶναι η σωστή· ἀν η ἐσωτερικὴ του ὄραση εἶναι ἀρρωστημένη, δεν μπορεῖ να κάνει τίποτε σωστὸ στη ζωὴ του. Γενικότερα, στους στίχ. 6,19-24 το θέμα εἶναι η σωστὴ χρῆση της ιδιοκτησίας. Ο λόγος λοιπὸν στους δύο στίχους που μας ἐνδιαφέρουν ἐδῶ εἶναι για το πῶς λειτουργεῖ το ὀπτικὸ ὄργανο της ψυχῆς. Ἡ, ὅπως το διατυπώνει ο Σαίξπηρ: «Δεν φταῖνε τα ἄστρα για τα λάθη μας, το κακὸ βρίσκεται μέσα μας» (Ι. Καίσαρ, Πράξι Ι, Σκηνή 2).

Το λεξιλόγιο και η εικόνα που χρησιμοποιεῖ ἐδῶ ο Ἰησοῦς εἶναι πολὺ κοντὰ στα ἀντίστοιχα της σύγχρονης ποίησης. Ο Ἰησοῦς εἶναι πολὺ σύντομος στη διατύπωση και ἐκφράζεται με συμβολικὴ γλώσσα, στη φόρμα ἐ-
Κυριακὴ Γ' του Ματθαίου

νός είδους παροιμίας. Ψυχολογικά οι επιλογές μας στο προκείμενο ζήτημα είναι πολύ περιορισμένες. Ο άνθρωπος έχει να διαλέξει ανάμεσα στον Θεό και στο χρήμα. Δεν μπορεί η ψυχή του να τρέχει πίσω κι απ' τα δύο αυτά, όπως συνέβαινε με κάποιους Σαδδουκαίους και Φαρισαίους της εποχής εκείνης, όπως συμβαίνει και με κάποιους χριστιανούς σήμερα.

Ο άνθρωπος βρίσκεται στο αναμεταξύ δύο διαφορετικών επιλογών, που είναι εντελώς ασυμβίβαστες μεταξύ τους. Από τη μια μεριά είναι ο Θεός και η ανθρωπότητα, κι από την άλλη το χρήμα, η επιτυχία στον κόσμο και η υπεροψία. Κανένας όμως δεν μπορεί να ταξιδέψει συγχρόνως προς δύο διαφορετικές κατευθύνσεις. Όλα εξαρτώνται από το πώς λειτουργεί το μυαλό του ανθρώπου. Κι αυτό ο Ιησούς το παρουσιάζει με μια εικόνα που εκφράζει πολύ έντονα τη θρησκευτική αρρώστια, κατά την οποία το πνευματικό μάτι του ανθρώπου είναι άρρωστο, κι αυτό εκφράζεται στο ότι αλληθωρίζει ως προς την αλήθεια, προσπαθώντας στην πράξη να συνδέσει τα ασυμβίβαστα.

Ο λύχνος, το φως που δείχνει στον άνθρωπο τι είναι καλό ή τι είναι κακό για τη ζωή του, είναι ένα εσωτερικό πνευματικό μάτι. Όταν το μάτι αυτό στη λειτουργία του προσδιορίζεται από τον Θεό και την αλήθεια, τότε η εσωτερική του ανθρωπότητα όραση χαρακτηρίζεται από «απλότητα», ο εσωτερικός οφθαλμός είναι *άπλοῦς*, δηλαδή υγιής. Όταν αυτή η εσωτερική όραση χάσει την «απλότητά» της, τότε βλέπει ο άνθρωπος τον κόσμο παραμορφωμένα και οι αληθινές αναλογίες των πραγμάτων του κόσμου παραποιούνται: δεν μπορεί να καταλάβει ο άνθρωπος σωστά ποιος είναι ο ρόλος του χρήματος στη ζωή, ούτε τι από τα πράγματα του κόσμου είναι υπηρέτες και τι αφεντικό. Όταν ο *ὄφθαλμὸς* του ανθρώπου είναι *άπλοῦς*, στρέφεται δηλαδή προς τον Θεό, την αλήθεια και τη δικαιοσύνη, τότε βλέπουμε και τα προβλήματα αλήθειας και δικαιοσύνης μέσα στον κόσμο στις σωστές τους διαστάσεις. Το τελευταίο αυτό δηλώνεται από την έκφραση: *ὄλον σου τὸ σῶμα φωτεινὸν ἔσται*, όλες δηλαδή οι σχέσεις μέσα στον κόσμο είναι οι σωστές. Εξαιτίας της παραμόρφωσης της εσωτερικής όρασης του ανθρώπου, όταν αυτή παθαίνει κάποιο θάμπωμα, τότε οι αληθινές εικόνες και αναλογίες των ανθρώπινων σχέσεων και κανόνων μπερδεύονται και παραποιούνται, και δεν μπορεί να ξεχωρίσει κανείς την αλήθεια από το ψέμα, το δίκαιο από το άδικο. Αυτό το μπορεί κανείς μόνο αν το εσωτερικό πνευματικό μάτι του είναι υγιές· τότε όλες του οι σχέσεις φωτίζονται σωστά. Αν όμως το εσωτερικό κριτικό σου μάτι είναι άρρωστο, τότε αρρωσταίνει η συμπεριφορά όλης σου της ύπαρξης, και δεν μπορείς να δεις τι είναι αληθινό, *Κυριακή Γ' του Ματθαίου*

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. στ' 22-33)

Ἔειπεν ὁ Κύριος· Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίως δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσηθε· οὐχί ἡ ψυχὴ πλείον ἐστί τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συναγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ἕνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Τρίτη 27 Ιουνίου 2017, Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής στο Γήπεδο 7:00π.μ.

Πέμπτη 29 Ιουνίου 2017, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00π.μ.

Παρασκευή 30 Ιουνίου 2017, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00π.μ.

Σάββατο 1^η Ιουλίου 2017, Παρεκκλήσι Αγίων Αναργύρων 7:00π.μ.

2) ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ (εντός του Ι. Ναού μας)

Παρασκευή 30 Ιουνίου 2017, 7:00μ.μ. Αγιασμός & Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός.

Σάββατο 1^η Ιουλίου 2017, 7:00π.μ. Ὁρθρος & Πανηγυρική Θεία Λειτουργία & 7:00μ.μ. Αναστάσιμος Εσπερινός & Ιερό Ευχέλαιο.

3) ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Φ.Α.

Ἡ Ἐνοριακὴ Φιλόπρωχος Ἀδελφότητα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ μας διοργανᾷ τὴν Δευτέρα 10 Ιουλίου 2017 ἡμερήσια προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ **στὴν Ἱερά Μονὴ Ὁσίου Λουκά του εν Στειρίῳ Λειβαδιάς καὶ στὸν Ἱερό Ναό Ευαγγελιστοῦ Λουκά Θηβῶν**. Ἐπίσκεψη στὸ Δίστομο. Γεύμα στὴν Αντίκυρα. Ὁρα ἀναχώρησης 7:00 π.μ. ἀπὸ τὸν Ἅγιο Νικόλαο. Τιμὴ εἰσιτηρίου 25 €.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ FAX: 22990 40040,

e-mail: ag.nikolaosmark@yahoο.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακή Γ' του Ματθαίου

σωστό και δίκαιο στη ζωή σου. Αν το εσωτερικό σου μάτι δεν είναι υγιές, τότε όλη σου η ύπαρξη βρίσκεται στο σκοτάδι και δεν μπορεί να κάνει μέσα στη ζωή τις σωστές διακρίσεις...

Καμία λοιπόν έκπληξη ότι ο Ιησούς αυτή την παράδοση εμπλουτίζει και κάνει λόγο περί *ἀπλοῦ ὀφθαλμοῦ*. Το αντίθετο του *ἀπλοῦ*, στη σημερινή ευαγγελική περικοπή, είναι ο *πονηρὸς οφθαλμὸς*. Κι ενώ το απλό μάτι κάνει «φωτεινὸ» ὅλο το «σῶμα», στη δεύτερη, αντίθετη, περίπτωση διερωτάται: «Κι αν λοιπὸν το φῶς που ἔχεις μεταβληθεῖ σε σκοτάδι, σκέψου πόσο θα ἔναι το σκοτάδι!»

Πρέπει να προσέξουμε ότι το πῶς βλέπουμε τον κόσμο εξαρτάται ἀπὸ το φῶς που διαθέτει η εσωτερική μας ὄραση. Κι αν καταλαβαίνω σωστά, η ὄραση αὐτή λειτουργεῖ για τον κόσμο ὄχι μόνο προφητικά και ελεγκτικά ἀλλὰ και ἀγαπητικά. Τούτο επιβεβαιώνει ὅ,τι ξέρουμε περὶ της ζωῆς και της διδασκαλίας του Ιησού. Αυστηροὶ στην κρίση μας για τις ἀδυναμίες του κόσμου που εἶναι σοβαρές, συγχρόνως ὁμως ἀγαπητικοὶ προς αὐτὸν τον κόσμο, που ἔχει δυνατότητες να γίνει το βασίλειο του Θεοῦ. Το «ἀπλό» εσωτερικό μας μάτι εἶναι συγχρόνως επικριτικό του κόσμου για τις ἀδυναμίες του, ἀλλὰ και ἀγαπητικό για τις δυνατότητές του.

Εἶναι γεγονός ὅτι οἱ ἄνθρωποι παντοῦ στον κόσμο, σε παλιά ἀλλὰ και σε νεότερα χρόνια, συχνὰ παρεξήγησαν αὐτὸ που περιγράφουμε ἐδῶ ως «χριστιανικὸ μάτι» για τον κόσμο. Ποτέ η διδασκαλία της Εκκλησίας δεν μπορεί να ξεφύγει ἀπὸ την προφητική αὐτή και εσχατολογική θεώρηση του κόσμου. Πλήρης ἀναγνώριση του σκότους που συχνὰ κυριαρχεῖ στον κόσμο ἀφενός, ἔλεγχος αὐτοῦ του σκότους, και το κήρυγμα της εσχατολογικῆς ἐλπίδας για την ἀλλαγὴ αὐτοῦ του κόσμου, υπῆρξαν πάντοτε, ἀπαρχῆς μέχρι σήμερα, τα θεμέλια της δογματικῆς πίστες και πεποίθησης της Εκκλησίας. Ἐνῶ ὁμως αὐτὸ ἰσχύει για το δόγμα της Εκκλησίας, δεν μπορούμε να πούμε πως η πράξη ἦταν για τις χριστιανικὲς Εκκλησίες πάντοτε ο ἐπαρκῆς τονισμὸς αὐτοῦ του προφητικῆς και εσχατολογικῆς χαρακτήρα του χριστιανοῦ μέσα στον κόσμο. Πολλοὶ ἄνθρωποι σήμερα, μέσα σε ὅλες τις χριστιανικὲς Εκκλησίες, πιστεύουν ὅτι, ως χριστιανοί, πρέπει να ἔχουν το βλέμμα της ψυχῆς τους ολοκληρωτικά στραμμένο στη μετὰ θάνατον ζωὴ και καθόλου στην παρούσα, γιατί η προσοχή και η μέριμνα για τη βελτίωση αὐτοῦ του κόσμου μπορεί να ἀποσπάσει, ὅπως φοβούνται, την προσοχή τους ἀπὸ τη μετὰ θάνατον ζωὴ, να την ἀπορροφήσει ἐντελῶς και να τους οδηγήσει σε παραμέληση της μετὰ θάνατον ζωῆς. Κι αὐτὸ βέβαια εἶναι δυνατόν, σε κά-

Κυριακὴ Γ' του Ματθαίου

ποιες ατυχείς περιπτώσεις, να συμβεί. Αυτό όμως που πολλοί χριστιανοί χρειάζεται επίσης να καταλάβουμε είναι ότι, από χριστιανική άποψη, η από μέρους μας φροντίδα για τη βελτίωση του κόσμου είναι ως προϋπόθεση ένα απαραίτητο πιστοποιητικό για την υποδοχή μας στον μετά θάνατόν μας ουράνιο κόσμο του Θεού. Η χριστιανική Εκκλησία διδάσκει κάτι που πολλοί χριστιανοί αγνοούν, γιατί, ενίοτε, δεν τονίζεται στην κατήχηση των χριστιανών όσο πρέπει η άποψη αυτή. Η μετά θάνατον ζωή ονομάζεται στη χριστιανική δογματική διδασκαλία «μέση κατάσταση των ψυχών», είτε αυτές αναπαύονται πλησίον του Θεού είτε κολάζονται μακράν του Θεού. Και λέγεται «μέση» η κατάσταση αυτή γιατί η οριστική θα είναι αυτή που θα επικρατήσει μετά τη Δεύτερη Παρουσία του Χριστού, τότε που οριστικά ο επίγειος και ο επουράνιος κόσμος θα περάσουν από την Τελική Κρίση του Θεού. Μετά την κρίση, τότε και μόνο, θα έχουμε στην πληρότητά τους τη Νέα Ζωή, τον Παράδεισο στην κυριολεξία, ή τη Βασιλεία του Θεού, καθώς και το βασίλειο του κακού και της οδύνης, την Κόλαση, στην πληρότητά της. Ο κόσμος αυτός, όποιος κι αν είναι, έχει μεγάλη σημασία για την καρδιά του Θεού, όπως είχε και για την καρδιά του Ιησού Χριστού, ο οποίος θυσιάστηκε χάριν αυτού του κόσμου. Έστειλε ο Θεός στον κόσμο τον Υιό του για να θυσιαστεί υπέρ του κόσμου, τον οποίο κάποιιοι οπαδοί του, για ποικίλους λόγους, περιφρονούν και καταδικάζουν. Αν γεννήθηκε ο χριστιανισμός, αν έδωσε τόσα θετικά στην ανθρωπότητα, είναι γιατί ο Χριστός όχι μόνο απέθανε υπέρ των αμαρτιών μας, αλλά θα ξανάρθει στον κόσμο για να κρίνει ζώντες και νεκρούς, για να εγκαθιδρύσει το κράτος της Βασιλείας του σε όλο τον κόσμο. Όταν τέτοια είναι η σχέση του Ιησού Χριστού προς τον κόσμο, είναι δυνατόν εμείς οι χριστιανοί να τηρούμε αρνητική στάση απέναντί του;

‡ ευαγγελική περικοπή που αναγνώσθηκε σήμερα είναι αρκετά καθοδηγητική για το ποια, κατά τη διδασκαλία του Ιησού, είναι η σωστή σχέση μας με τον παρόντα κόσμο. Είναι μια σχέση ευθύνης προς τον κόσμο, και απώτερα προς τον ίδιο τον Θεό. Ο τρόπος που θεωρούμε τον κόσμο, το μάτι με το οποίο τον κοιτάζουμε και τον ζούμε, αποτελεί μεγάλη ευθύνη μας ως χριστιανών, με την έννοια πως ο Θεός εν Χριστώ δημιούργησε τον κόσμο, έσωσε τον κόσμο και τελικά θα κρίνει τον κόσμο, πριν εγκαθιδρύσει τη Βασιλεία του χάριν αυτού του κόσμου, που ο ίδιος έπλασε. Η έγνοια μας για το τι θα ακολουθήσει μετά το θάνατό μας όχι μόνο δεν αποκλείει την έγνοια του χριστιανού για τη βελτίωση του κόσμου αλλά αυτονόητα την προϋποθέτει.

Σάββα Αγουριδίη, από το βιβλίο «Κυριακοδρόμο. Γραπτά κηρύγματα βιβλικών θεολόγων στα ευαγγελικά αναγνώσματα», σελ. 373-379, εκδ. Άρτος Ζωής, 1^η έκδοση: Μάιος 2011

Κυριακή Γ' του Ματθαίου